Aan de leden van de Gemeenteraad
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Van	Gemeente Lansingerland
Onderwerp	**Meicirculaire 2026**
Datum	15 juni 2026
Ons kenmerk	U26.02483

Geachte raadsleden,

Na de Voorjaarsnota heeft het kabinet de Meicirculaire Gemeentefonds 2026 gepubliceerd.
Deze circulaire bevat de meest recente ontwikkelingen in de algemene uitkering aan gemeenten.
Met deze brief informeren wij u over de gevolgen hiervan voor de financiële positie van Lansingerland.

Recent heeft u de Zomerrapportage 2026 en de Kaderbrief 2027 ontvangen. Vanwege het moment waarop de Meicirculaire 2026 is gepubliceerd, konden de financiële effecten hiervan niet meer worden verwerkt in deze stukken. Met deze brief informeren wij u daarom over de financiële gevolgen van de Meicirculaire voor zowel het lopende begrotingsjaar 2026 als het meerjarenbeeld. Hiermee beschikt u over de meest actuele informatie voor uw verdere besluitvorming.

Bijstelling saldo Zomerrapportage 2026 en Kaderbrief 2027
In Tabel 1 is het begrotingssaldo uit de Kaderbrief 2027 opgenomen na verwerking van de financiële effecten van de Meicirculaire 2026. Voor 2026 leidt de Meicirculaire per saldo tot een positief effect van € 286.000. Ook voor 2027 heeft de circulaire een positief financieel effect. Het geraamde begrotingstekort voor 2027 neemt af van € 8,6 miljoen naar circa € 7,0 miljoen, een verbetering van € 1,6 miljoen ten opzichte van de Kaderbrief 2027. In deze brief worden de belangrijkste mutaties en ontwikkelingen nader toegelicht.

Tabel 1 *Bedragen x € 1.000*

	2026	2027	2028	2029	2030
Saldo Zomerrapportage (incl. 1e inschatting gemeentefonds o.b.v. voorjaarsnota)	-3.284				
Saldo Kaderbrief (incl. 1e inschatting gemeentefonds o.b.v. voorjaarsnota)		-8.581	-11.487	-13.629	-16.126
Netto effect Meicirculaire	286	1.568	1.361	1.174	1.958
Bijgesteld saldo Zomerrapportage 2026 en Kaderbrief 2027	**-2.998**	**-7.013**	**-10.126**	**-12.455**	**-14.168**

Structurele ontwikkelingen Meicirculaire 2026

Voor 2026 en verder laat de Meicirculaire 2026 de volgende structurele ontwikkelingen zien:

a) Autonome ontwikkelingen
b) Taakmutaties
c) Decentralisatie- en integratieuitkeringen
d) Stelposten en correcties

Hieronder, in Tabel 2, staan deze effecten weergegeven.

Tabel 2 *Bedragen x € 1.000*

	2026	2027	2028	2029	2030
Accres en onwikkeling uitkeringsbasis	665	4.022	3.458	2.548	2.248
Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2025	-582	0	0	0	0
Incidentele compensatie (uitstel vervanging abonnementstarief Wmo)	0	84	0	0	0
WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven	11	238	211	286	30
Hoeveelheidsverschillen en overige ontwikkelingen	-822	-771	-389	81	3.028
a) Subtotaal autonome ontwikkelingen	**-728**	**3.573**	**3.280**	**2.915**	**5.306**
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	-	388	-	-	-
Huishoudelijke hulp uit de Wmo	-	-	-	-2.418	-2.486
Vangnetregeling huishoudelijke hulp uit de Wmo	-	-	-	722	742
Kinderopvang pleegouders	52	51	-	-	-
Compensatieregeling niet-beoogde kosten jeugdzorg	-129	-	-	-	-
Overige taakmutaties	-24	-8	-19	-18	-18
b) Subtotaal taakmutaties	**-101**	**431**	**-19**	**-1.714**	**-1.762**
Participatie (IU)	12	-23	-50	-86	-92
Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)	166				
Alleenverdienersproblematiek (DU)	55				
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid - CDOKE (DU)		1.764			
Overige mutaties decentralisatie- en integratieuitkeringen	134	67	58	57	63
c) Subtotaal decentralisatie- en integratieuitkeringen	**367**	**1.808**	**8**	**-29**	**-29**
Totaaleffect Meicirculaire (a+b+c)	**-462**	**5.812**	**3.269**	**1.172**	**3.515**
Mutatie Stelpost BCF	-7	-7	-7	-7	-7
Mutatie Stelpost Jeugd 2028 en verder	-	-	-	-	-
Stelpost vermindering lasten huishoudelijke hulp uit de Wmo	-	-	-	1.696	1.744
Nog toe te wijzen middelen t.a.v. taakmutaties en DU's/IU's	-395	-1.311	11	47	47
Correctie SPUK CDOKE i.v.m. omzetting naar DU		-928			
Correctie taakmutatie jeugdzorg i.v.m. omzetting naar SPUK	129				
d) Mutaties stelposten en correcties	**-273**	**-2.246**	**4**	**1.736**	**1.784**
Totaaleffect Meicirculaire incl. bijstelling stelposten (a+b+c+d)	**-735**	**3.566**	**3.273**	**2.908**	**5.299**
e) Reeds opgenomen in de Kaderbrief en Zomerraportage	**-1.021**	**1.998**	**1.912**	**1.734**	**3.341**
Netto effect Meicirculaire t.o.v. Kadernota en Zomerrapportage (a+b+c+d-e)	**286**	**1.568**	**1.361**	**1.174**	**1.958**

Hieronder lichten wij alle mutaties groter dan € 50.000 toe.

a) Autonome ontwikkelingen

Accres en ontwikkeling uitkeringsbasis

In de Meicirculaire 2026 zijn zowel de accresramingen als de uitkeringsbasis opnieuw geactualiseerd. De financieringssystematiek is gebaseerd op een koppeling met de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp), waarbij het volume-accres wordt bepaald op basis van een historisch gemiddelde van acht jaar (t-9 t/m t-2). Ten opzichte van de stand van de Decembercirculaire 2025 is voor 2026 sprake van een licht positieve bijstelling van het volume-accres. Daarnaast is het LPO-accres (loon- en prijsontwikkeling)

voor 2026 bijgesteld vanwege een hogere raming van de prijs bbp. Deze combinatie van volume- en prijsontwikkelingen zorgt per saldo voor een lichte stijging van de algemene uitkering in de jaren 2026 t/m 2030.

Afrekening ruimte onder BCF-plafond 2025
Gemeenten kunnen Btw terugvorderen via het Btw-compensatiefonds (BCF). Als er landelijk geld overblijft in het fonds, wordt dit toegevoegd aan de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Er is gebleken dat gemeenten in 2025 weliswaar onder het landelijke BCF-plafond zijn gebleven, maar minder ruim dan eerder werd verwacht. Hierdoor valt de verwachte opbrengst € 582.000 lager uit. Hier was grotendeels al rekening mee gehouden in de begroting, zie de toelichting bij d) mutaties stelposten.

Incidentele compensatie (uitstel vervanging abonnementstarief Wmo)
De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo is uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Als gevolg hiervan wordt het accres in 2027 incidenteel verhoogd. Voor onze gemeente leidt dit tot een voordeel van € 84.000 in 2027. De inhoudelijke compensatie voor het uitstel is opgenomen onder de taakmutaties.

WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven
Voor uitkeringsjaar 2027 zijn de rekentarieven voor de WOZ-maatstaf aangepast om schommelingen in WOZ-waarden als gevolg van marktontwikkelingen te neutraliseren. De stijging van de WOZ-waarden voor woningen en niet-woningen is deels gecorrigeerd via aanpassing van de rekentarieven. Dit leidt jaarlijks tot een positieve bijstelling van de algemene uitkering.

Hoeveelheidsverschillen en overige ontwikkelingen
Naast de mutaties in de algemene uitkering vanuit het Rijk wordt een deel van de mutatie veroorzaakt door actualisatie van de geraamde verdeelmaatstaven specifiek voor Lansingerland. Deze post omhelst onder andere de verwerking van de bijgewerkte bevolkingsgroeiprognose, de woningbouwprognose, de herijkte maatstaf huishoudens met een laag inkomen en de raming van het aantal bijstandsgerechtigden.

b) Taakmutaties

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo
De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage in de Wmo (ter vervanging van het abonnementstarief) is uitgesteld van 1 januari 2027 naar 1 januari 2028. Hierdoor valt de eerder ingeboekte besparing in 2027 tijdelijk weg. Om dit op te vangen wordt in 2027 een bedrag overgeheveld van de begroting van het ministerie van VWS naar het gemeentefonds. Het effect hiervan is € 388.000 in 2027.

Huishoudelijke hulp uit de Wmo
Het kabinet heeft besloten dat huishoudelijke hulp niet langer via de Wmo wordt vergoed voor mensen die dit zelf kunnen betalen. Deze maatregel gaat in op 1 januari 2029. Hierdoor stopt huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo. Omdat we als gemeente minder kosten gaan hebben, wordt er geld uit het gemeentefonds gehaald. Dit gaat om ruim € 2,4 miljoen in 2029 en 2030. Wel blijft de gemeente verantwoordelijk voor mensen die niet in staat zijn om dit zelf te betalen. Voor deze groep wordt een vangnet ingericht. In 2029 wordt er een bedrag van € 722.000 toegevoegd aan het gemeentefonds, in 2030 is dit € 742.000. Het (nagenoeg) niet meer uitvoeren van werkzaamheden zorgt ook voor lagere kosten. Hiervoor nemen we een stelpost op. Zie ook de toelichting op de stelposten.

Kinderopvang pleegouders
De Rijksoverheid stelt extra geld beschikbaar om pleegouders te helpen bij de kosten van de kinderopvang en buitenschoolse opvang voor hun pleegkinderen. Pleegouders betalen nu vaak nog een eigen bijdrage nadat zij kinderopvangtoeslag hebben ontvangen. De extra middelen zijn bedoeld om deze resterende kosten te verlagen. In 2026 is dit effect € 52.000 en in 2027 €51.000.

Compensatie niet-beoogde kosten jeugdzorg
Voor de verlenging van de SPUK "Niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf" is een bedrag uit het Gemeentefonds overgeboekt naar de begroting van het ministerie van VWS. Vanuit deze begroting worden de middelen vervolgens via de specifieke uitkering (SPUK) aan gemeenten verstrekt ter dekking van de betreffende zorgkosten over 2024 en 2025. Dit heeft een budgettair neutraal effect. Zie ook de toelichting bij d) Stelposten en correcties.

c) Decentralisatie- en integratieuitkeringen

Participatie (IU)
De omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2026. Daarnaast wijzigt de budgetverdeling voor de rijksbijdrage beschut werk als gevolg van een nieuwe verdeelsleutel. Dit heeft een negatief effect van € 23.000 in 2027, oplopend tot € 92.000 in 2030.

Faciliteitenbesluit opvangcentra (DU)
Vanaf 1 juli 2025 is deze uitkering gebaseerd op de Financiële-verhoudingswet. Gemeenten die opvang-locaties voor asielzoekers faciliteren, ontvangen hiervoor een bijdrage voor onder meer noodopvang, onderwijshuisvesting, voorlichting en overige niet-vergoede opvangkosten. Hiervoor wordt in 2026 € 166.000 beschikbaar gesteld.

Alleenverdienersproblematiek (DU)
Gemeenten kunnen huishouders die getroffen zijn die door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. Hiervoor wordt in 2026 € 55.000 uitgekeerd.

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiedoelen (CDOKE)
Voor 2027 zijn vanuit het Rijk middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om uitvoering te kunnen geven aan hun taken op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Deze middelen zijn niet nieuw voor de gemeente. In voorgaande jaren werden deze middelen verstrekt via een specifieke uitkering (SPUK). In 2027 worden de middelen toegevoegd aan het gemeentefonds. Deze wijziging betreft daarmee primair een verandering in de bekostigingswijze. De middelen worden ingezet voor het continueren van de bestaande capaciteit en werkzaamheden op het gebied van klimaat- en energiebeleid. Zie ook de toelichting bij d) Stelposten en correcties.

d) Stelposten

Mutatie stelpost BCF
Eerder is de afrekening van de ruimte onder het BCF-plafond 2025 genoemd. Dit vormt de basis voor de stelpost die de gemeente mag opnemen voor de jaren 2026 en verder. Met de informatie uit de Meicirculaire 2026 is deze stelpost herijkt en de mutatie is in de bovenstaande tabel verwerkt.

Stelpost Jeugd 2028 en verder
Conform het VNG begrotingsadvies van 2025 is er vorig jaar een stelpost opgenomen voor de maatregelen ‘sturen op trajectduur jeugdzorg’ en ‘eigen bijdrage jeugdzorg’ vanaf 2028. Omdat de uitwerking en wetgeving nog door het Rijk nog moeten worden uitgewerkt blijft de stelpost onveranderd.

Stelpost Huishoudelijke hulp
Tegenover de uitname uit het gemeentefonds als gevolg van het beëindigen van huishoudelijke hulp als Wmo-maatwerkvoorziening voor inwoners die deze ondersteuning zelf kunnen bekostigen, staat een verwachte verlaging van de gemeentelijke lasten. De VNG adviseert gemeenten hiervoor een stelpost op te nemen in 2029 en 2030, zodat de taakmutatie per saldo budgettair neutraal wordt verwerkt. Over deze wijze van verwerking bestaat echter nog geen definitief oordeel van de toezichthouder. Naar huidige inzichten zijn de lasten die hiermee komen te vervallen hoger dan de korting die in de Meicirculaire is verwerkt. Er vindt overleg plaats met de provincie over de mogelijkheid om hiervoor een aanvullende stelpost op te nemen, wat een aanvullend voordeel voor 2029 en 2030 op kan leveren.

Stelpost nog toe te wijzen middelen t.a.v. taakmutaties en DU’s/IU’s
Nieuwe middelen uit deze circulaire (zie onderdeel b) Taakmutaties en c) Decentralisatie- en integratie-uitkeringen) worden tijdelijk verwerkt op de stelpost ‘nog toe te wijzen circulaire middelen’. Deze middelen hangen samen met nieuwe of gewijzigde taken voor gemeenten, maar op het moment van ontvangst is vaak nog niet duidelijk welke aanvullende inzet of budgetten daarvoor daadwerkelijk nodig zijn. Gedurende het reguliere begrotingsproces wordt geïnventariseerd welke middelen noodzakelijk zijn om deze taken uit te voeren. Voor zover middelen niet nodig blijken, vallen deze vrij en blijven zij onderdeel van de algemene financiële ruimte van de gemeente.

Correctie SPUK CDOKE i.v.m. omzetting naar DU
Voor de middelen Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiedoelen (CDOKE) wordt voor 2027 een correctie verwerkt in verband met de omzetting van de specifieke uitkering (SPUK) naar een decentralisatie-uitkering (DU) via het gemeentefonds. Zie ook de toelichting bij c) Decentralisatie-/integratieuitkeringen. In de Begroting 2027 is al € 928.000 opgenomen. Het resterende bedrag van € 772.000 wordt conform systematiek verwerkt op de stelpost ‘nog toe te wijzen middelen t.a.v. taakmutaties en DU's/IU's.

Correctie taakmutatie jeugdzorg i.v.m. omzetting naar SPUK
Voor de verlenging van de SPUK ‘Niet beoogde jeugdzorgkosten vanwege verblijf’ zijn middelen uit het gemeentefonds overgeheveld naar de begroting van het ministerie van VWS. Omdat dit slechts een wijziging in de uitkeringswijze betreft is hiervoor een technische correctie opgenomen. Per saldo heeft deze mutatie geen effect op het begrotingssaldo.

Wat betekent dit voor het begrotingssaldo?
Een deel van de financiële effecten uit de Meicirculaire 2026 was reeds bekend of kon op basis van eerdere besluitvorming en ontwikkelingen worden voorzien. Deze effecten zijn daarom al verwerkt in de Zomerrapportage 2026 en/of de Kaderbrief 2027 en leiden niet tot aanvullende mutaties in deze brief. Deze zijn in Tabel 2 opgenomen onder e) Reeds opgenomen in de Zomerrapportage 2026 en Kaderbrief 2027. Het netto-effect van de Meicirculaire bedraagt € 1,6 miljoen positief. Dit houdt in dat het begrotingstekort wordt bijgesteld van € 8,6 miljoen naar € 7,0 miljoen in 2027.

Tot slot
De circulaire leidt per saldo tot een verbetering van het begrotingssaldo, maar neemt de financiële uitdagingen waar de gemeente de komende jaren voor staat niet weg. De financiële effecten uit deze brief worden betrokken bij de verdere uitwerking van de Begroting 2027 en de actualisatie van het meerjarenperspectief. Hiermee beschikt uw raad over de meest actuele financiële informatie voor de verdere besluitvorming.

Met een vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Lansingerland

Art. 23 lid 1 sub i AVG - persoonsgegevens derden

Mickel Beckers
Gemeentesecretaris

Art. 23 lid 1 sub i AVG - persoonsgegevens derden

Rik van der Linden
Burgemeester

Bijlage(n):

- Meicirculaire 2026, I26.10106